

Ústecký kraj
Krajský úřad Ústeckého kraje
JUDr. Jiří Holub
ředitel krajského úřadu

SMĚRNICE

Účinnost předpisu:	01. 08. 2023	Pořadové číslo:	S-04/2023
Správce předpisu:	odbor kontroly		
Číslo jednací:	KUUK/114017/2023	Spisová značka:	KUUK/114016/2023/2

Název předpisu:

Směrnice o ochraně oznamovatelů (Whistleblowing)

Změny:

p. č.	č. předpisu	název předpisu	účinnost od	záznam provedl
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				

Počet stran: **8**

Počet příloh: **0**

Směrnice o ochraně oznamovatelů (Whistleblowing)

Čl. 1 Úvodní ustanovení

Tato směrnice stanoví bližší podmínky organizačního zabezpečení postupu Ústeckého kraje a jeho krajského úřadu (dále rovněž „krajský úřad“) při aplikaci zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále jen „Zákon“), kterým byla zapracována Směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2019/1937 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie, a upravuje:

- a) podávání a postup posuzování oznámení o možném protiprávním jednání,
- b) podmínky poskytování ochrany fyzické osobě, která oznámení učinila (dále jen "oznamovatel").

Čl. 2 Definice některých pojmů

1. **Oznamovatelem** ve smyslu Zákona je fyzická osoba, která se v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností pro Ústecký kraj dozvěděla o protiprávním jednání (splňujícím znaky oznámení dle odstavce 2 tohoto článku, k němuž došlo (nebo má dojít) u Ústeckého kraje, a tuto skutečnost oznámila prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému, externího oznamovacího systému nebo uveřejněním, případně přímo příslušným orgánům veřejné moci (např. policejní orgán, státní zástupce, orgán správního trestání).
2. **Oznámení** obsahuje údaje o jménu, příjmení a datu narození (nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele) a vztahuje se k možnému protiprávnímu jednání, a které
 - a) má znaky trestného činu,
 - b) má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč,
 - c) porušuje Zákon, nebo
 - d) porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblasti
 - i. finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
 - ii. daně z příjmů právnických osob,
 - iii. předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
 - iv. ochrany spotřebitele,
 - v. souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
 - vi. bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
 - vii. ochrany životního prostředí,
 - viii. bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
 - ix. radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
 - x. hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
 - xi. ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
 - xii. ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
 - xiii. ochrany finančních zájmů Evropské unie, nebo
 - xiv. fungování vnitřního trhu včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.

3. **Oznámením** podle Zákona **není** část oznámení, která obsahuje informace

- a) jejichž oznámení by mohlo bezprostředně ohrozit podstatný bezpečnostní zájem České republiky; podstatným bezpečnostním zájmem České republiky se pro účely Zákona rozumí
 - i. svrchovanost, územní celistvost a demokratické základy České republiky,
 - ii. vnitřní pořádek a bezpečnost, včetně kritické infrastruktury a informačních systémů veřejné správy,
 - iii. ve větším rozsahu životy a zdraví osob,
 - iv. ochrana informací o veřejných zakázkách v oblasti obrany nebo bezpečnosti, ledaže je zadávání těchto zakázek upraveno předpisem Evropské unie,
 - v. plnění mezinárodních závazků v oblasti obrany,
 - vi. významné bezpečnostní operace, nebo
 - vii. bojeschopnost ozbrojených sil České republiky,
- b) o činnosti zpravodajských služeb České republiky, nebo
- c) jejichž oznámení by představovalo porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost duchovních v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo práva obdobného zpovědnímu tajemství.

4. **Prací nebo jinou obdobnou činností** se pro účely Zákona rozumí

- a) závislá práce vykonávaná v základním pracovněprávním vztahu,
- b) služba (zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů),
- c) samostatná výdělečná činnost,
- d) výkon práv spojených s účastí v právnické osobě,
- e) výkon funkce člena orgánu právnické osoby,
- f) plnění úkolů v rámci činnosti právnické osoby, v jejím zájmu, jejím jménem nebo na její účet,
- g) správa svěřenského fondu,
- h) dobrovolnická činnost,
- i) odborná praxe, stáž, nebo
- j) výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění.

Prací nebo jinou obdobnou činností se pro účely Zákona rozumí i ucházení se o práci nebo jinou obdobnou činnost.

5. **Odvetná opatření** jsou jednání nebo jeho opomenutí v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností oznamovatele, které bylo vyvoláno učiněním oznámení a které oznamovateli nebo osobě uvedené v § 4 odst. 2 písm. a) až h) Zákona, může způsobit újmu; při splnění těchto podmínek je odvetným opatřením zejména

- a) rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
- b) zproštění výkonu služby, zařazení mimo výkon služby nebo skončení služebního poměru,
- c) zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,

- d) odvolání z místa vedoucího zaměstnance nebo ze služebního místa představeného,
 - e) uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,
 - f) snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku,
 - g) přeložení nebo převedení na jinou práci nebo na jiné služební místo,
 - h) služební hodnocení nebo pracovní posudek,
 - i) neumožnění odborného rozvoje,
 - j) změna pracovní nebo služební doby,
 - k) vyžadování lékařského posudku nebo pracovnělékařské prohlídky,
 - l) výpověď nebo odstoupení od smlouvy, nebo
 - m) zásah do práva na ochranu osobnosti.
6. **Vnitřní oznamovací systém** (dále jen „VOS“) představuje souhrn postupů a nástrojů, které slouží k přijímání oznámení, nakládání s ním, ochraně totožnosti oznamovatele a dalších osob, ochraně informací uvedených v oznámení a komunikaci s oznamovatelem.
7. **Externí oznamovací systém** (dále jen „EOS“) je systém zřízený Ministerstvem spravedlnosti ČR, který bude přijímat a posuzovat oznámení, poskytovat metodickou, poradenskou a odbornou pomoc ve věcech ochrany oznamovatelů a plnit další úkoly stanovené Směrnicí EU.

Čl. 3 Ochrana oznamovatele

1. Ochrana podle Zákona náleží oznamovateli, který oznámení
 - a) podal prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému,
 - b) podal ministerstvu, nebo
 - c) uveřejnil, pokud
 - i. podal oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému a ministerstvu nebo pouze ministerstvu a ve lhůtách stanovených Zákonem nebylo přijato vhodné opatření, zejména příslušná osoba neposoudila důvodnost oznámení podle § 12 odst. 3 Zákona, povinný subjekt nepřijal k předejití nebo nápravě protiprávního stavu jiné vhodné opatření podle § 12 odst. 5 Zákona, nebo státní zaměstnanec podle § 13 Zákona neposoudil oznámení podle § 17 odst. 1 Zákona.
 - ii. má oprávněný důvod se domnívat, že protiprávní jednání uvedené v oznámení může vést k bezprostřednímu nebo zjevnému ohrožení vnitřního pořádku nebo bezpečnosti, života nebo zdraví, životního prostředí nebo jiného veřejného zájmu nebo ke vzniku nenapravitelné újmy, nebo
 - iii. má oprávněný důvod se domnívat, že v případě podání oznámení ministerstvu existuje vzhledem k okolnostem případu zvýšené riziko, že budou on nebo osoba podle § 4 odst. 2 písm. a) až h) Zákona vystaveni odvetným opatřením. Ochrana před odvetným opatřením podle Zákona náleží rovněž osobě, která oznámení podala orgánu veřejné moci příslušnému podle jiného právního předpisu nebo přímo použitelného předpisu Evropské unie.
2. Ochrana před odvetným opatřením nenáleží osobě, která učinila oznámení, aniž měla oprávněné důvody se domnívat, že se zakládá na pravdivých informacích (dále jen "vědomě nepravdivé oznámení").

3. Odvetnému opatření nesmí být vystaven oznamovatel ani
 - a) osoba, která poskytla pomoc při zjišťování informací, které jsou obsahem oznámení, podání oznámení nebo posouzení jeho důvodnosti,
 - b) osoba, která je ve vztahu k oznamovateli osobou blízkou,
 - c) osoba, která je zaměstnancem nebo kolegou oznamovatele,
 - d) osoba oznamovatelem ovládaná,
 - e) právnická osoba, v níž má oznamovatel účast, osoba ji ovládající, jí ovládaná osoba nebo osoba, která je s touto právnickou osobou ovládaná stejnou ovládající osobou,
 - f) právnická osoba, jejíhož voleného orgánu je oznamovatel členem, osoba ovládající, ovládaná nebo osoba ovládaná stejnou ovládající osobou,
 - g) osoba, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nebo
 - h) svěřenský fond, jehož je oznamovatel nebo právnická osoba podle písmene e) nebo f) zakladatelem nebo obmyšleným nebo ve vztahu k němuž jsou oznamovatel nebo právnická osoba podle písmene e) nebo f) osobou, která podstatným způsobem zvýší majetek svěřenského fondu smlouvou nebo pořízením pro případ smrti.
4. Jde-li o oznámení, které neobsahuje údaje o jménu, příjmení a datu narození, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, náleží oznamovateli a osobám uvedeným v odstavci 3 písm. a) až h) tohoto článku ochrana podle Zákona a jiných právních předpisů od okamžiku, kdy jejich totožnost vyjde najevo tomu, kdo je může vystavit odvetnému opatření.
5. Osoba, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nesmí umožnit, aby oznamovatel nebo osoba podle odstavce 3 písm. a) až h) tohoto článku byli vystaveni odvetnému opatření.
6. Ten, kdo nesmí být vystaven odvetnému opatření, má právo na přiměřené zadostiučinění, byla-li mu odvetným opatřením způsobena nemajetková újma. Ustanovení jiných právních předpisů o zvláštních podmínkách pro uplatnění práva na přiměřené zadostiučinění tím nejsou dotčena.
7. Ke vzdání se práva na ochranu před odvetným opatřením se nepřihlíží.

Čl. 4

Vnitřní oznamovací systém

1. Příslušnou osobou pověřenou přijímat oznámení a nakládat s ním dle Zákona je p. František Ploner, referent odboru kontroly (dále jen „Příslušná osoba“); v době jeho nepřítomnosti je příslušnou osobou dle Zákona vedoucí odboru kontroly (dále jen „Zástupce příslušné osoby“), který v době nepřítomnosti Příslušné osoby vykonává plně její působnost. Ustanovení této směrnice týkající se Příslušné osoby dopadají automaticky na Zástupce příslušné osoby. Práva a povinnosti Příslušné osoby a Zástupce příslušné osoby jsou upraveny touto směrnicí, organizačním řádem a popisem pracovní činnosti.
2. Příslušná osoba je povinna:
 - a) vykonávat činnosti řádně a ve stanovených lhůtách,
 - b) přijímat a posuzovat důvodnost oznámení podaného prostřednictvím VOS,

- c) požádá-li o to oznamovatel, je příslušná osoba povinna oznámení přijmout osobně v přiměřené lhůtě, nejdéle však do 14 dnů ode dne, kdy o to oznamovatel požádal.
 - d) písemně vyrozumět oznamovatele o přijetí oznámení ve lhůtě 7 dnů od jeho přijetí, ledaže
 - i. oznamovatel výslovně požádal příslušnou osobu, aby ho o přijetí oznámení nevyrozumívala, nebo
 - ii. je zřejmé, že vyrozuměním o přijetí oznámení by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele jiné osobě.
 - e) posoudit důvodnost oznámení a písemně vyrozumět oznamovatele o výsledcích posouzení do 30 dnů ode dne přijetí oznámení. V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát. O prodloužení lhůty a důvodech pro její prodloužení je příslušná osoba povinna oznamovatele písemně vyrozumět před jejím uplynutím,
 - f) zjistí-li při posuzování důvodnosti oznámení, že nejde o oznámení podle Zákona, bez zbytečného odkladu o tom písemně vyrozumí oznamovatele,
 - g) je-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné navrhne řediteli KÚÚK vhodná opatření předejití nebo nápravě protiprávního stavu,
 - h) o přijatém opatření bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele.
 - i) není-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v oznámení a z okolností, které jí jsou známy, neshledala podezření ze spáchání protiprávního jednání, nebo shledala, že oznámení se zakládá na nepravdivých informacích, a poučí oznamovatele o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci,
 - j) vést evidenci oznámení a dalších dokumentů, záznamů apod. v rámci VOS a zajistit jejich ochranu a uchování dle čl. 4 této směrnice,
 - k) zachovávat důvěrnost informací v oznámení a ochranu totožnosti oznamovatele a dalších osob, na které dopadá ochrana a mlčenlivost o všech skutečnostech, které se dozví při výkonu činnosti příslušné osoby (včetně svého zaměstnavatele), a to i po skončení výkonu činnosti Příslušné osoby (např. v souvislosti s ukončením pracovního poměru).
 - l) postupovat nestranně.
3. Příslušná osoba má právo na:
- a) zachování nestrannosti a neovlivňování, tj. nikdo nesmí zasahovat do jejího řádného výkonu činnosti a nesmí ohrožovat ani její nestrannost,
 - b) vybavení nástroji k zabezpečení přijímání oznámení, jejich uložení a evidenci,
 - c) poskytnutí potřebné součinnosti při výkonu činnosti.
4. Zajištění výkonu činnosti Příslušné osoby po technické stránce zabezpečuje především odbor INF a KR.
5. Zakazuje se ostatním zaměstnancům Ústeckého kraje zařazeným do Krajského úřadu (dále jako „Zaměstnanci“) přijímat oznámení od oznamovatelů.
6. Zaměstnanci jsou povinni na vyžádání poskytnout Příslušné osobě potřebnou součinnosti při prošetření informací v oznámeních, zejména poskytnout vysvětlení, vydat listinu, záznam, dokument nebo jinou věc důležitou pro posouzení, umožnit vstup do kanceláře

nebo jiných prostor apod. O poskytnutí součinnosti jsou Zaměstnanci povinni zachovávat mlčenlivost a chovat se tak, aby dosažení účelu této směrnice a Zákona nebylo narušeno.

7. Oznámení lze Příslušné osobě podat:

- a) **ústně telefonicky** na telefonní číslo +420 778 535 003. Oznámení bude zdokumentováno pořízením nahrávky hovoru v trvalé a dohledatelné podobě se souhlasem oznamovatele nebo vyhotovením záznamu, který věrně zachycuje podstatu ústního oznámení. Oznamovateli bude umožněno, aby se k záznamu nebo přepisu zvukové nahrávky, byl-li pořízen, vyjádřil; vyjádření oznamovatele se k záznamu nebo přepisu přiloží,
- b) **ústně osobně** (schůzka s Příslušnou osobou) na základně žádosti oznamovatele na domluveném místě zajišťujícím ochranu oznamovatele. Oznámení bude zdokumentováno pořízením záznamu rozhovoru v trvalé a dohledatelné podobě se souhlasem oznamovatele nebo pořízením přesného zápisu schůzky, který má oznamovatel právo zkontrolovat, opravit a odsouhlasit svým podpisem,
- c) **písemně elektronicky** na e-mailovou adresu oznameni.whistleblowing@gmail.com,
- d) **písemně elektronicky** prostřednictvím webového formuláře „Schránka důvěry“ (<https://schrankaduvery.kr-ustecky.cz/>), který umožňuje zaslat jakékoliv oznámení, a to jak anonymně, tak s uvedením kontaktních údajů,
- e) **písemně listinou** v uzavřené obálce na adresu Krajský úřad Ústeckého kraje, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem s označením obálky „NEOTVÍRAT – POUZE DO RUKOU PŘÍSLUŠNÉ OSOBY“ nebo vhozením obálky do schránky s označením „WHISTLEBLOWING – OZNÁMENÍ“ umístěné v zádveří mezi posuvnými dveřmi budovy „A“, KÚÚK, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem.

8. Provoz VOS, zejména plnou funkčnost podávání oznámení, mimo konkrétní činnost Příslušné osoby, zajišťuje odbor INF. Závady je povinná Příslušná osoba odboru INF bezodkladně oznamovat mimo systém helpdesku a závady jsou bezodkladně odstraňovány tak, aby právo oznamovatelů podávat oznámení nebylo znemožněno. V případě delšího výpadku je odbor INF povinen přijmout vhodné opatření, které je třeba bezodkladně uveřejnit způsobem dle čl. 5 odst. 1 této směrnice.

Čl. 5

Evidence a uchovávání oznámení

- 1. O přijatých oznámeních a veškerých dalších dokumentech či záznamech se vede elektronická evidence, a to samostatně mimo ESSL s přístupem pouze pro Příslušnou osobu a Zástupce příslušné osoby.
- 2. Listinné dokumenty jsou v evidenci uloženy ve skenu a originály jsou bezpečně uloženy.
- 3. Evidenci vede Příslušná osoba, která odpovídá za její úplnost, ochranu a uchování.
- 4. Evidence je vedena v rozsahu nejméně:
 - a) datum přijetí oznámení,
 - b) jméno, příjmení, datum narození a kontaktní adresa oznamovatele, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, jsou-li jim tyto údaje známy,

- c) shrnutí obsahu oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li její totožnost známa,
 - d) datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou nebo posouzení oznámení pověřeným zaměstnancem a jejich výsledek.
5. Příslušná osoba je povinna uchovávat oznámení podané prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému a dokumenty související s oznámením po dobu 5 let ode dne přijetí oznámení.
6. Do evidence podle odstavce 4, k dokumentům souvisejícím s oznámením a k oznámením uchovávaným podle odstavce 5 má přístup pouze příslušná osoba

Čl. 6

Informace o způsobu oznamování

1. Informace o způsobech podávání oznámení je uveřejněna na webových stránkách Ústeckého kraje a intranetu, na titulní stránce. Jsou uveřejňovány zejména následující informace:
- a) o způsobech oznamování prostřednictvím VOS,
 - b) označení příslušné osoby, její telefonní číslo a adresu elektronické pošty nebo jinou adresu pro doručování,
 - c) že KÚÚK vylučuje přijímání oznámení od osoby, která pro povinný subjekt nevykonává práci nebo jinou obdobnou činnost,
 - d) odkaz na externí oznamovací systém Ministerstva spravedlnosti ČR.
2. Za aktuálnost uveřejněných údajů odpovídá Příslušná osoba.

Čl. 7

Závěrečná ustanovení

1. Touto směrnicí se ruší směrnice S-09/2021 - Směrnice o postupech při oznamování porušení práva (Whistleblowing).
2. Tato směrnice nabývá účinnosti dne 1. 8. 2023.

V Ústí nad Labem dne 31. 7. 2023

JUDr. Jiří Holub
ředitel Krajského úřadu Ústeckého kraje